

UNIVERSITETI I TETOVËS

PËRSHKRIMI SIPAS DESKRIPTORËVE TË PËRGJITHSHËM DHE SPECIFIK

FAKULTETI:EKONOMIK

	Cikli i parë
Programi	EKONOMI BIZNESI
Sfera shkencore	503
Fusha shkencore	
Lënda shkencore	

	3+2/4+1	ECTS
Kohëzgjatja e studimeve	4+1	240

	CIKLI I
Titulli i diplomës	“Ekonomist i diplomuar në ekonomi biznes”

1.a DESKRIPTORËT E PËRGJITHSHËM / ОПШТИ ДЕСКРИПТОРИ	
Dituri dhe të kuptuarit e diturive	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstron njohuri dhe kuptim në fushën shkencore të studimit që ndërtohet mbi arsimin dhe trajnimin mëparshëm, duke përfshirë njohuritë në domenin e perspektivave teorike, praktike, konceptuale, krahasuese kritike dhe teorike në fushën shkencore sipas metodologjisë përkatëse. • Të kuptojë fushën e caktuar dhe të njoh çështjet aktuale që kanë të bëjnë me kërkimin shkencor dhe burimet e reja të dijes. • Demonstron njohuri dhe kuptim të teorive dhe metodologjive të ndryshme.
Zbatimi i diturive dhe të kuptuarit e diturive	<ul style="list-style-type: none"> • Mund të aplikoj njohuritë dhe të kuptuarit në mënyrë që tregojnë qasje profesionale në punë dhe profesion. • Demonstron kompetenca në identifikimin, analizimin dhe zgjidhjen e problemeve. • Fiton aftësi për gjetjen dhe mbështetjen e argumenteve në fushën e studimit.
Shkathësi komunikimi	<ul style="list-style-type: none"> • Aftësi për të komunikuar dhe për të diskutuar edhe me publikun profesional dhe atë jo profesional informacione, ide, probleme dhe zgjidhje kur kriteret për marrjen e vendimeve dhe qëllimi i

	<p>detyrës janë të përcaktuar qartë.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të marrë përgjegjësinë e ndarë për rezultatet kolektive. • Fiton aftësi për pjesëmarrje të pavarur me qasje profesionale në diskutime specifike, shkencore dhe interdisiplinore.
Aftësi për vlerësim	<ul style="list-style-type: none"> • Aftësi për të mbledhur, analizuar, vlerësuar dhe prezantuar informacione, ide, koncepte prej të dhënave relevante. • Vlerësim përkatës duke marrë parasysh aspektet personale, shoqërore, shkencore dhe etike. <p>Aftësi për vlerësim të çështjeve teorike dhe praktike, të shpjegoj arsyet dhe të zgjedh një zgjidhje të përshtatshme</p>
Shkathësi për mësim	<ul style="list-style-type: none"> • Ndërmerr iniciativë për të identifikuar nevojat për përvetësimin e njohurive të mëtejshme dhe të mësuarit me një shkallë të lartë të pavarësisë.
1.b DESKRIPTORËT E VEÇNTË / СПЕЦИФИЧНИ ДЕСКРИПТОРИ	
Dituri dhe të kuptuarit e diturive	<ul style="list-style-type: none"> • demonstroi njohuri dhe i kupton teorinë dhe konceptet e ndryshme në sferën e ekonomisë, duke ndertuar njohuritë e fituara në procesin edukativo-arsimor, formal dhe joformal, • demonstroi njohuri dhe i kupton dukuritë e ndryshme ekonomike, aspektin zhvillimor të tyre në sferën vendore dhe globale, • demonstroi njohuri dhe i kupton realizimin e veprimtarisë së agjentëve ekonomik, me qëllim që të arrij qëllimet bazike të shkatutara me ato, • demonstroi njohuri dhe i kupton metodologjinë ekonomike dhe metodat statistikore për përpunimin e të dhënave, • demonstroi njohuri të thella në kontekstin e shkollave dhe drejtimeve ekonomike, si dhe manifeston nivel të lartë në kompetencat profesionale gjatë konceptualizimit të agjentëve ekonomik,

	<ul style="list-style-type: none"> • demonstroi njohuri të thellë dhe i kupton karakteristikat bazë të proceseve të zhvillimit dhe rritjes ekonomike në nivel të ndërmarjes dhe shtetit, • demonstroi njohuri të thellë dhe i kupton metodologjinë ekonomike dhe metodat statistikore të avancuara, që mundësojnë realizimin e projektit hulumtues në mënyrë të pavarur dhe kreative.
<p>Zbatimi i diturive dhe të kuptuarit e diturive</p>	<ul style="list-style-type: none"> • është në gjendje të implemtojë njohuritë përkatëse në fushën e ekonomisë në nivel institucional dhe në nivel të subjekteve ekonomike, • është në gjendje të implementojë indikatorët ekonomik përkatës makro dhe mikro në procesin e analizimit të ambientit ekonomik në shtet dhe ndërmarje gjatë zgjidhjes së problemeve dhe fjetatë realizimit të procesit të vendimamrjes, • është në gjendje të përdor njohuritë përkatëse në procesin e vlerësimit të rritjes dhe zhvillimit ekonomik të vendit, • është në gjendje të përdor njohuritë përkatëse në fushën e ekonomisë për vlersimin e zhvillimit të ndërmarjes së. • është në gjendje të përdor njohuritë teorike të dizajnojë hulumtim dhe të implementojë teknika praktike në hulumtimin dhe zgjidhjen e problemeve empirike, • manifeston shkathtësi për implementimin e procedurave hulumtuese, që inkorporojnë shkathtësi për planifikimin dhe mbledhjen e të dhënave për lëminë përkatëse, • manifeston shkathtësi për testim efektiv për hipotezat hulumtuese, analizë kritike , analizë kritike dhe interpretim të të dhënave kuantitative dhe kualitative (tabelë, grafikë, fotografi), që rrjedhin nga përdorimi i teknikave statistike dhe softverit statistikor përkatës, • mund të implementojë teknologjinë informative për implementim dhe prezentim, duke përfshi shkathtësi për hulumtim efikas të literaturës, internetit, bibliografisë si dhe paketit përkatës për prezantim, • manifeston shkathtësi për implementim të parimeve etike në punën hulumtuese.

Shkathhtësi komunikimi	<ul style="list-style-type: none"> • manifeston shkathhtësi për grumbullim, analizim, vlerësim dhe prezantim të koncepteve, ideve dhe informacioneve të burimeve relevante, • manifeston shkathhtësi për vlerësim të dukurive teorike dhe praktike si dhe të përcaktojë alternativa duke dhënë shpjegime për arsyet që kanë ndikuar, • manifeston shkathhtësi për të bërë dallim mes qasjeve të ndryshme që janë përdorur gjatë përpunimit të materialeve të ndryshme dhe grafikëve financiar, • manifeston shkathhtësi për nxjerjen e konkluzioneve në mënyrë të pavarur , gjatë punës në ekipe interdisciplinare, • shfaq aftësi për vlerësim të drejtë dhe përzgjedhje të drejtë të koncepteve shkencore, parimeve, teorive për metoda hulumtuese përkatëse kuantitative gjegjësisht kualitative empirike dhe me insturmet përkatës që do të aplikohet në praktikën hulumtuese për tu përgjigjur në pyetjet ekonomike, • paraqet aftësi për raport kritik për informacione ekzistuese dhe të reja, nga purime profesionale dhe joprofesionale, duke lënë hapsirë për mendim produktiv dhe angazhim të pavarur gjatë sintetisimi dhe integritit të tyre në hulumtimin shkencor e problemit të dhënë • paraqet aftësi për vlerësim të pyetjeve komplekse, shfaq atësi sistematike dhe kreative edhe përkunër informacioneve të kufizuara dhe jokomplete por që përfshijnë përgjegjësi personale, shoqërore dhe etike • paraqet aftësi në mënyrë kritike të vlerësojnë rezultatet hkencore dhe joshkencore nga hulumtues të tjerë
Aftësi për vlerësim	<ul style="list-style-type: none"> • është në gjende të preentojë njohuri profesionale për problemet ekonomike para publikut profesional dhe joprofesional, • është në gjendje të komunikojë në korniza të ekipeve interdisciplinare dhe konziliare, • është në gjendje ti përcjell njohuritë në mënyrë përkatëse, si në kontekstin edukativo-arsimor poashtu edhe ne institucione joshkencore. • është ne gjendje në mënyrë të qartë dhe të kuptueshme të

	<p>këmbejë përfundime dhe propozime që rrjedhin nga qasja hulumtuese me argumente dhe mbështetjed shkencore, kritikë me persona profesionistë dhe jo profesionistë</p> <ul style="list-style-type: none"> • manifeston shkathtësi për shkrim akademik, përfshin përdorimin e standardeve akademike gjatë publikimit dhe prezantimit të projektit hulumtues, • është në gjendje të ndërmer përgjegjësi dhe risqe që rrjedhin nga aktivitet e përbashkëta, udhëheqje dhe inicim të aktiviteteve për hulumtim shkencor të problemit me karakter të zgjeruar ekonomik.
Shkathtësi për mësim	<ul style="list-style-type: none"> • manifeston aftësi të avancuara për ndjekjen e aritjeve shkencore dhe pragmatike në fushën e dukurive dhe problemeve ekonomike • manifeston aftësi të avancuara për metakognim, që mundëson zhvillim profesional, • manifeston aftësi për identifikim të përdorimit personal për njohuri të vazhdueshme gjatë thithjes së njohurive dhe aftësive të reja • manifeston aftësi të avancuara për mednim dhe vlerësim të punës individuale • manifeston aftësi për reflektim të performancës individuale gjatë integritit të të dhënave të fituara nga informacioni kthyes i punës së realizuar • manifeston aftësi për të ndërmarë përgjegjësi për mësim individual përmes zhvillimit të aftësive të avancuara që janë të lidhura me zhvillimin dhe formimin e njohurive.

Dekani i fakultetit
Prof. Dr. Raman Ismaili